

UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/617

od 12. travnja 2022.

o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1881/2006 u pogledu najvećih dopuštenih količina žive u ribama i soli

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EEZ) br. 315/93 od 8. veljače 1993. o utvrđivanju postupaka Zajednice za kontrolu kontaminanata u hrani ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 2. stavak 3.,

budući da:

- (1) Uredbom Komisije (EZ) br. 1881/2006 ⁽²⁾ utvrđene su najveće dopuštene količine određenih kontaminanata, uključujući živu, u hrani.
- (2) Europska agencija za sigurnost hrane („Agencija“) donijela je 22. studenoga 2012. mišljenje o živi i metil-živi u hrani ⁽³⁾. U tom je mišljenju Agencija utvrdila podnošljivi tjedni unos („TWI“) za anorgansku živu od 4 µg/kg tjelesne mase i za metil-živu od 1,3 µg/kg tjelesne mase (obje izražene kao živa) i zaključila da je prehrambena izloženost na 95. percentilu blizu ili iznad podnošljivog tjednog unosa za sve dobne skupine. Veliki potrošači ribe, među kojima mogu biti i trudnice, mogu premašiti podnošljivi tjedni unos za gotovo šest puta. Nerođena djeca najugroženija su skupina. U mišljenju je zaključeno da izloženost metil-živi iznad podnošljivog tjednog unosa izaziva zabrinutost, ali je preporučeno da se uzmu u obzir korisni učinci konzumacije ribe pod uvjetom da se razmotre mjere za smanjenje izloženosti metil-živi.
- (3) Agencija je 27. lipnja 2014. donijela mišljenje o zdravstvenim koristima konzumacije morskih prehrambenih proizvoda u odnosu na zdravstvene rizike povezane s izlaganjem metil-živi ⁽⁴⁾. U tom je mišljenju Agencija preispitala ulogu morskih prehrambenih proizvoda u europskoj prehrani i ocijenila korisne učinke konzumacije morskih prehrambenih proizvoda u odnosu na zdravstvene ishode, uključujući učinke konzumacije morskih prehrambenih proizvoda tijekom trudnoće na funkcionalne ishode neurološkog razvoja djece i učinke konzumacije tih proizvoda kad je riječ o riziku od kardiovaskularnih bolesti kod odraslih. Agencija je zaključila da je konzumacija od 1 do 2 obroka morskih prehrambenih proizvoda tjedno i od 3 do 4 obroka tjedno tijekom trudnoće povezana s boljim funkcionalnim ishodima neurološkog razvoja djece u usporedbi s nekonzumacijom morskih prehrambenih proizvoda. Navedene su količine povezane i s nižom stopom smrtnosti od koronarne bolesti srca kod odraslih osoba.
- (4) Agencija je 19. prosinca 2014. donijela izjavu o koristima konzumacije ribe/morskih prehrambenih proizvoda u usporedbi s rizicima od metil-žive u ribi/morskim prehrambenim proizvodima ⁽⁵⁾ u kojoj je zaključila da bi, kako bi se ostvarile koristi od konzumacije jednog do četiri riblja obroka tjedno i ostvarila zaštita od toksičnih učinaka metil-žive na neurološki razvoj, konzumaciju ribljih/morskih prehrambenih vrsta s visokim udjelom žive trebalo ograničiti.
- (5) Uzimajući u obzir ishod znanstvenih mišljenja i izjave Agencije, trebalo bi preispitati najveće dopuštene količine žive kako bi se dodatno smanjila prehrambena izloženost živi u hrani.

⁽¹⁾ SL L 37, 13.2.1993., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1881/2006 od 19. prosinca 2006. o utvrđivanju najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani (SL L 364, 20.12.2006., str. 5.).

⁽³⁾ Znanstveni odbor EFSA-e za kontaminante u prehranbenom lancu (CONTAM); Scientific Opinion on the risk for public health related to the presence of mercury and methylmercury in food (Znanstveno mišljenje o riziku za javno zdravlje zbog prisutnosti žive i metil-žive u hrani). EFSA Journal 2012; 10(12):2985.

⁽⁴⁾ Znanstveni odbor EFSA-e za dijetetske proizvode, prehranu i alergije, 2014. Scientific Opinion on health benefits of seafood (fish and shellfish) consumption in relation to health risks associated with exposure to methylmercury (Znanstveno mišljenje o zdravstvenim koristima konzumacije morskih prehrambenih proizvoda (riba i školjkaša) u odnosu na zdravstvene rizike povezane s izloženošću metil-živi). EFSA Journal 2014; 12(7):3761.

⁽⁵⁾ Znanstveni odbor EFSA-e, 2015. Izjava o koristima konzumacije ribe/morskih prehrambenih proizvoda u usporedbi s rizicima od metil-žive u ribi/morskim prehranbenim proizvodima. EFSA Journal 2015; 13(1):3982.

- (6) Budući da najnoviji podaci o prisutnosti pokazuju da postoji mogućnost smanjenja najvećih dopuštenih količina žive u raznim ribljim vrstama, najveće dopuštene količine za te riblje vrste trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (7) S obzirom na povezane zdravstvene probleme, razinu žive za morskog psa i sabljarku trebalo bi zadržati na trenutačnoj razini, dok se ne prikupe dodatni podaci, znanstvene procjene i saznanja o djelotvornosti savjeta o konzumaciji u smanjenju izloženosti.
- (8) U Codexu Alimentariusu najveća dopuštena količina žive u soli određena je u iznosu od 0,1 mg/kg ⁽⁶⁾. Istu najveću dopuštenu količinu primjereno je utvrditi u propisima Unije.
- (9) Uredbu (EZ) br. 1881/2006 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (10) Uzimajući u obzir da određena hrana obuhvaćena ovom Uredbom ima dug rok trajanja, primjereno je predvidjeti prijelazno razdoblje tijekom kojeg takva hrana koja nije u skladu s novim najvećim dopuštenim količinama, a na tržište je zakonito stavljena prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe, može ostati na tržištu.
- (11) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog Uredbi (EZ) br. 1881/2006 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Hrana navedena u Prilogu koja je zakonito stavljena na tržište prije stupanja na snagu ove Uredbe može ostati na tržištu do isteka datuma minimalne trajnosti ili „upotrijebiti do” datuma.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. travnja 2022.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁶⁾ Codexov opći standard za kontaminante i toksine u hrani i hrani za životinje – GSCTFF (CODEX STAN 193 – 1995).

PRILOG

Prilog Uredbi (EZ) br. 1881/2006 mijenja se kako slijedi:

u odjeljku 3.: Metali, pododjeljak 3.3. (Živa) zamjenjuje se sljedećim:

„3.3.	Živa	
3.3.1.	Proizvodi ribarstva ⁽²⁶⁾ i mišićno meso riba ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ , osim vrsta navedenih u točkama 3.3.2. i 3.3.3. Najveća dopuštena količina za ljuskavce odnosi se na mišićno tkivo krakova i abdomena ⁽⁴⁴⁾ . U slučaju rakova i sličnih ljuskavaca, (<i>Brachyura</i> i <i>Anomura</i>) odnosi se na mišićno meso iz krakova.	0,50
3.3.2.	Mišićno meso sljedećih riba ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ : batoglavca (<i>Pagellus acarne</i>) crnog zmijičnjaka (<i>Aphanopus carbo</i>) rumenca okana (<i>Pagellus bogaraveo</i>) palamide (<i>Sarda sarda</i>) arbuna (<i>Pagellus erythrinus</i>) riba vrste <i>Lepidocybium flavobrunneum</i> velike ploče (<i>Hippoglossus species</i>) kingklipa (<i>Genypterus capensis</i>) igšana (<i>Makaira species</i>) patarače (<i>Lepidorhombus species</i>) lokarde (<i>Ruvettus pretiosus</i>) narančastog zvjezdooka (<i>Hoplostethus atlanticus</i>) ružičaste jegulje (<i>Genypterus blacodes</i>) štuke (<i>Esox species</i>) pastirice atlantske (<i>Orcynopsis unicolor</i>) ugotice (<i>Tricopterus species</i>) trlje blatarice (<i>Mullus barbatus</i>) tuponosog grenadira (<i>Coryphaenoides rupestris</i>) lepezaste sabljarko (<i>Istiophorus platypterus</i>) zmijičnjaka repaša (<i>Lepidopus caudatus</i>) riba vrste <i>Gempylus serpens</i> jesetre (<i>Acipenser species</i>) trlje kamenjarke (<i>Mullus surmuletus</i>) tunja (<i>Thunnus species</i> , <i>Euthynnus species</i> , <i>Katsuwonus pelamis</i>) morskog psa (sve vrste) sabljarke (<i>Xiphias gladius</i>)	1,0
3.3.3.	Glavonošci Morski puževi Mišićno meso sljedećih riba ⁽²⁴⁾ ⁽²⁵⁾ :	0,30

	inćuna (<i>Engraulis species</i>) aljaške kolje (<i>Theragra chalcogrammus</i>) atlantskog bakalara (<i>Gadus morhua</i>) atlantske haringe (<i>Clupea harengus</i>) riba vrste <i>Pangasius bocourti</i> šarana (vrste iz porodice <i>Cyprinidae</i>) limande (<i>Limanda limanda</i>) skuše (<i>Scomber species</i>) iverka (<i>Platichthys flesus</i>) iverka zlatopjega (<i>Pleuronectes platessa</i>) papaline (<i>Sprattus sprattus</i>) riba vrste <i>Pangasianodon gigas</i> kolje (<i>Pollachius pollachius</i>) crne kolje (<i>Pollachius virens</i>) lososa i pastrve (<i>Salmo species</i> i <i>Oncorhynchus species</i> , osim <i>Salmo trutta</i>) srdele (<i>Dussumieria species</i> , <i>Sardina species</i> , <i>Sardinella species</i> i <i>Sardinops species</i>) lista (<i>Solea Solea</i>) riba vrste <i>Pangasianodon hypothalamus</i> pišmolja (<i>Merlangius merlangus</i>)	
3.3.4.	Dodaci prehrani ⁽³⁹⁾	0,10
3.3.5.	Sol	0,10"